IL-QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum id-19 ta' Diċembru 2019

Appell numru 65 tal-2019

Il-Pulizija
vs
Razvan Aurel Stefan

Il-Qorti :

1. Dan huwa appell minn sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar l-14 ta' Frar 2019 fil-konfront ta' Razvan-Aurel Stefan, passaport Rumen bin-numri 088041667 fejn (in suċċint) ġie mixli talli bejn il-31 ta' Diċembru 2018 u l-1 ta' Jannar 2019, b'diversi atti magħmulin minnu fi żminijiet differenti, iżda li jiksru l-istess disposizzjoni tal-Liġi u li ġew magħmula b'riżoluzzjoni waħda, fil-Belt Valletta u f'dawn il-Gżejjer ikkommetta r-reat ta' serq

kwalifikat bil-valur li ma jaqbisx l-€2,329.37 a dannu ta' Doriette Cuschieri u Michael Armstrong; tentattiv ta' serq a dannu ta' Doriette Cuschieri, Tiberia Demicoli; serq sempliċi a dannu ta' Tiberia Demicoli, Antoaneta Kotlarova u Michael Armstrong; kif ukoll li għamel użu ta' kodiċi ta' dħul, password, jew isem l-utent, indirizz postali elettroniku jew xi mezz ieħor ta' dħul jew informazzjoni t'identifikazzjoni ta' xi persuna oħra f'computer a detriment ta' Doriette Cuschieri. Inoltre huwa ġie wkoll mixli li rrenda ruħu reċediv ai termini tal-artikoli 49, 50 u 289 tal-Kodiċi Kriminali b'diversi sentenzi mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati Malta, liema sentenzi saru definittivi u li ma jistgħu jinbidlu.

2. Permezz tas-sentenza aktar il-fuq imsemmija, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, wara li rat l-imputazzjonijiet miġjuba kontra l-imputat appellant rat li l-imputat appellant, fl-iktar stadju bikri tal-proċeduri ammetta il-ħtija tiegħu għall-imputazzjonijiet miġjuba kontrih. Il-Qorti wara li kkunsidrat in-natura serja tar-reati li għalihom ammetta, il-fedina penali *mtappna* tiegħu, l-ammissjoni bikrija magħmula minnu, inkluż taċ-ċirkostanzi tal-każ fosthom li l-imputat appellant ma kienx irriżarċixxa lill-vitmi u l-anqas irriżulta lil dik il-Qorti li huwa kien f'qagħda li jagħmel dan, wara li rat l-artikoli 17(b)(h), 18, 31, 41(1)(a), 49, 50, 261(c), 267, 279(a), 280(1), 284, 289, 337C(1)(i) u 337F(1) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, sabet lill-imputat appellant ħati tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu u ikkundannatu għal piena ta' **tmienja u għoxrin xahar** priġunerija filwaqt li nnotifikat din is-sentenza lill-Uffiċjal Prinċipali tal-

Immigrazzjoni għal kull azzjoni li jidhirlu opportuna ai termini tal-Att dwar l-Immigrazzjoni.

3. Rat l-appell intavolat mill-ħati permezz ta' rikors li jġib id-data tal-1 ta' Marzu 2019 li permezz tiegħu huwa saħaq li l-piena inflitta fuqu kienet waħda sproporzjonata u eċċessiva tenut kont taċ-ċirkostanzi minħabba l-fatt li fis-sentenza in kwistjoni, il-Qorti rriteniet li l-vitmi ma ġewx kumpensati u l-anqas ma rriżulta li l-imputat kien f'posizzjoni li jagħmel dan. Biss l-appellant kien għamilha ċara li huwa kien sejjer jirriżarċixxi lill-vitmi una volta l-Uffiċjal Prosekutur kien ser jikkwantifika l-valur tar-resfurtiva. Dan minbarra li l-appellant kien irrifonda l-ammonti dovuti lil Doriette Cuschieri fl-intier tagħhom. Għalhekk talab lil din il-Qorti sabiex teroga piena aktar xierqa u li tkun tirrifletti ċ-ċirkostanzi ta' ta' dan il-każ.

4. Rat id-dokumenti kollha eżebiti fl-atti u fliet ix-xiehda tax-xhieda u l-argumenti sottomessi fit-trattazzjoni ta' dan il-każ;

Ikkunsidrat : -

5. Illi dan huwa appell iffukat fuq il-*quantum* tal-piena li ġiet erogata fil-konfront tal-appellant. Issa l-ġustifikazzjoni tal-piena fl-eżerċizzju tad-Dritt Penali modern hija pernjata fuq tliet prinċipji kardinali u tiffoka fuq tliet effetti prinċipali, jiġifieri l-effett :

(a) Retributtiv;

(b) Preventiv; u

(c) Riedukattiv jew rijabilitattiv tal-piena

6. L-aspett retributtiv tal-piena huwa, skont il-ġurista Francesco Carnelutti, dak li jservi biex jirristabbilixxi moralment is-sitwazzjoni għal kif kienet qabel ma seħħet il-ħsara bil-kommissjoni tar-reat. Il-ħati jrid jagħmel tajjeb għall-azzjoni vjolattiva tad-dritt penali kommessa minnu u li tkun kisret il-paċi u trankwillita' soċjali.

7. L-aspett preventiv tal-piena huwa dak li jrid jassigura li l-piena tkun strument li bih, grazzi għal biża li s-sanzjoni li tkun tista' tingħata toħloq f'moħħ il-persuni, b'mod li dak li jkun jerġa jaħsibha darbtejn qabel ma jikkommetti reat. Fi kliem ieħor, minħabba l-biża li teħel il-piena, persuna tiġi mġegħela tixtarr sew il-konsegwenzi t'egħmilha **<u>qabel</u>** ma twettaq l-att kriminuż.

8. L-effett preventiv għalhekk huwa dupliċi : wieħed ta' natura ġenerali u l-ieħor ta' natura speċjali. L-effett preventiv ġenerali huwa dak li bis-saħħa tal-liġi penali li tistabbilixxi l-piena, l-kollettivita tiġi kemm jista' jkun miżmuma milli tikkommetti reati minħabba l-biża li tinkorri fil-piena jekk tinstab ħatja. Aktar ma dik il-piena tiġi applikata fil-prattika, aktar dak l-effett preventiv ġenerali jkun laħaq il-mira tiegħu. L-aspett preventiv speċjali huwa dak li japplika għall-ħati innifsu, li jkun esperjenza fuqu personali l-effetti tal-piena, b'mod li darb'oħra jerġa jaħsibha sew qabel ma

jagħżel li jikser il-Liġi. Jekk il-kollettivita titlef din il-biża mill-piena minħabba li l-Liġi penali tibda' titnaqqar fil-kwalita jew kwantita tal-piena jew inkella minħabba li l-pieni ma jiġux applikati bir-rigorosita dovuta għall-fattispecie tal-każ, allura ma jkun hemm xejn li jġiegħel lill-kollettivita milli tiddeżisti għax jekk tiddelinkwi mingħajr konsegwenza jew b'konsegwenza żgħira, isir konvenjenti għall-kollettivita' li tiddelinkwi. Dan iwassal għal proliferazzjoni ta' delinkwenza b'konsegwenzi nefasti għall-interessi tal-istess kollettivita'. Il-kollettivita' allura teħtieġ li l-piena jkollha aspett preventiv li jkun effettiv u effikaċi meħtieġ għall-eżistenza paċifika tal-istess kollettivita. Altrimenti, il-kollass.

9. Finalment hemm l-aspett riedukattiv u rijabilitattiv tal-piena, li tikkonċentra mhux daqstant fuq l-aspett tal-ħtija speċifika tal-ħati u li għaliha tkun immirata l-azzjoni repressiva tal-piena, daqskemm fuq l-aspett ta' trattament terapewtiku individwali, immirat lejn ir-rijabilitazzjoni tal-ħati. Dan l-aspett rijabilitattiv huwa kruċjali għall-kollettivita in kwantu jgħin lill-ħati jgħaddi minn proċess ta' riforma tiegħu innifsu biex jgħinu jinqata' mir-raġunijiet u l-kundizzjonijiet li jkunu wasluh biex jiddelinkwi, billi jagħraf iqum fuq saqajh, billi jibni ħajtu mill-ġdid u ma jibqax aktar ta' theddida għas-soċjeta bħal meta kien fil-mument meta jkun iddelinkwa.

10. F'dan il-kuntest il-piena għandu jkollha effetti riedukattivi u korrezzjonali fuq il-ħati. Iżda aktar minn hekk il-ħati għandu jkollu dawk l-istrutturi maħsuba mill-Istat biex ikun jista' jwettaq dan il-perkors rijabilittattiv u jiġi mgħejjun itejjeb l-imġieba tiegħu b'mod

li għalhekk ikun jista' jerġa jiġi reintegrat fis-soċjeta, billi jiġi riedukat, imħeġġeġ jiżviluppa t-talenti u l-abbiltajiet tiegħu, inkoraġġit jaħdem biex ikollu biex jerġa jibni ħajtu, jkollu biex jgħix diċenti, ma jkollux għalfejn jiddelinkwi u jkollu wkoll minn fejn għad-danni li jkun ikkawża b'egħmilu. F'dan is-sens allura l-Carnelutti jtenni li l-piena hija distinta mill-kastig, għalkemm għandha effikaċja repressiva.

11. F'appelli ta' dan il-ġeneru, il-ġurisprudenza Maltija hija ċara kristall. Fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali, kolleġjalment komposta, fl-ismijiet ***Ir-Repubblika ta' Malta vs. Serag F. H. Ben Abid*** deċiża nhar l-4 ta' Diċembru 2003, intqal is-segwenti : -

> Issa fit-termini tal-gurisprudenza ormai kostanti tal-Qrati taghna, meta jkun hemm ammissjoni huwa xi ftit jew wisq odjuz appell minn piena sakemm din tirrientra fil-limiti li tipprefiggi l-ligi. Dan huwa hekk peress illi min jammetti jkun qieghed jassumi r-responsabilita` tad-decizjoni li jkun ha u jirrimetti ruhu ghal kull decizjoni dwar piena li l-Qorti tkun tista' tasal ghaliha. Naturalment dan ma jfissirx li din il-Qorti u Qrati ohra ta' appell ma jidhlux f'ezami akkurat tac-cirkostanzi kollha biex jaraw jekk il-piena nflitta kenitx eccessiva jew le. Mhuwiex normali pero`, li tigi disturbata d-diskrezzjoni ta' l-ewwel Qorti jekk il-piena nflitta tkun tidhol fil-parametri tal-ligi u ma jkun hemm xejn x'jindika li kellha tkun inqas minn dik li tkun inghatat.

12. F'dawn il-proċeduri t'appell mill-piena għalhekk, il-Qorti trid tara jekk il-Qorti tal-Maġistrati setgħetx legalment u raġonevolment tasal għal dik il-piena fis-sens li tistħarreġ jekk il-piena inflitta minnha kienet taqa' fil-parametri legali, jekk kienetx żbaljata fil-prinċipju jew kienetx manifestament eċċessiva.

13. Kif ġie mistqarr mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri) fil-kawża fl-ismijiet ***The Republic of Malta vs. Kandemir Meryem Nilgum and Kucuk Melek*** deċiża nhar il-25 t'Awissu 2005 :

> It is clear that the first Court took into account all the mitigating as well as the aggravating circumstances of the case, and therefore the punishment awarded is neither wrong in principle nor manifestly excessive, even when taking into account the second and third grounds of appeal of appellant Melek. As is stated in Blackstone's Criminal Practice 2004 (supra):
>
> "The phrase 'wrong in principle or manifestly excessive' has traditionally been accepted as encapsulating the Court of Appeal's general approach. It conveys the idea that the Court of Appeal will not interfere merely because the Crown Court sentence is above that which their lordships as individuals would have imposed. The appellant must be able to show that the way he was dealt with was outside the broad range of penalties or other dispositions appropriate to the case. Thus in Nuttall (1908) 1 Cr App R 180, Channell J said, 'This court will...be reluctant to interfere with sentences which do not seem to it to be wrong in principle, though they may appear heavy to individual judges' (emphasis added). Similarly, in Gumbs (1926) 19 Cr App R 74, Lord Hewart CJ stated: '...that this court never interferes with the discretion of the court below merely on the ground that this court might have passed a somewhat different sentence; for this court to revise a sentence there must be some error in principle." Both Channell J in Nuttall and Lord Hewart CJ in Gumbs use the phrase 'wrong in principle'. In more recent cases too numerous to mention, the Court of Appeal has used (either additionally or alternatively to 'wrong in principle') words to the effect that the sentence was 'excessive' or 'manifestly excessive'. This does not, however, cast any doubt on Channell J's dictum that a sentence will not be reduced merely because it was on the severe side – an appeal will succeed only if the sentence was excessive in the sense of being outside the appropriate range for the offence and offender in question, as opposed to being merely more than the Court of Appeal itself would have passed."[2]
>
> This is also the position that has been consistently taken by this Court, both in its superior as well as in its inferior jurisdiction.

14. Mill-banda l-oħra din il-Qorti trid tagħmel l-evalwazzjoni tagħha dwar jekk il-Qorti tal-Maġistrati applikatx piena li kienet manifestament eċċessiva meta wieħed jieħu kont ukoll tal-aspetti

retributtivi u preventivi tas-sentenza emessa minnha. Kif intqal aktar il-fuq fl-appell ***Kandemir*** u li ġie wkoll imbagħad ribadit fl-appell superjuri ***Ir-Repubblika ta' Malta vs. Marco Zarb***, deċiża nhar il-15 ta' Diċembru 2005, din il-Qorti bħala Qorti ta' appell ma tiddisturbax is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-ewwel istanza sempliċiment għaliex kienet tippreskrivi piena li kienet għola minn dik li din il-Qorti kif komposta kienet kieku tagħti kieku kienet hi li qegħda teroga l-piena. Biex l-appell jirnexxi, kien meħtieġ li l-appellant juri li l-piena mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati kienet toħroġ barra mill-parametri tal-piena jew miżuri applikabbli għall-każ. Din il-Qorti ma tinterferix ma pieni li ma jkunux jidhru li huma żbaljati fil-prinċipju, għalkemm ikunu jidhru li huma pieni ħorox għal xi Ġudikanti. Biex piena mogħtija minn Qorti tal-Ewwel Istanza tkun tista' tiġi mibdula jrid jiġi pruvat li kien hemm xi żball fil-prinċipju wara l-emanazzjoni ta' dik il-piena. Il-Qorti tal-Appell Kriminali fl-Ingilterra żviluppat ukoll il-kunċett ta' sindakabilita tal-piena tal-Qorti tal-Ewwel Istanza fil-każ li din tkun eċċessiva jew manifestament eċċessiva. Biss dan ma jfissirx li sempliċiment għax sentenza tkun tidher li hija fuq in-naħa aktar severa din tkun tissodisfa dan it-test tal-eċċessivita jew eċċessivita manifesta. Anzi dik il-Qorti ttenni li appell fuq tali piena jkun jista' jiġi milqugħ jekk jirriżulta li s-sentenza tkun barra l-parametri tal-piena li tkun applikabbli :

a. għall-offiża in kwistjoni u
b. għaċ-ċirkostanzi tal-ħati

u mhux għaliex tkun piena li tkun għola minn dik li kieku l-Qorti tal-Appell kienet teroga għall-każ in kwistjoni. Dawn il-prinċipji ġew ukoll imħadnin minn din il-Qorti, kolleġjalment komposta fis-sentenza ***Ir-Repubblika ta' Malta vs Carmen Butler et*** deċiża nhar is-26 ta' Frar 2009 fejn ġie mistqarr ukoll is-segwenti :

> 8. Fil-verita`, dawn il-principji huma rifless tal-principju l-iehor li meta jkun hemm sentenza li tigi appellata mill-hati, il-Qorti tal-Appell Kriminali, bhala regola, ma tiddisturbax il-piena erogata mill-ewwel qorti sakemm dik il-piena ma tkunx manifestament sproporzjonata jew sakemm ma jirrizultax li l-ewwel qorti tkun naqset milli taghti importanza lil xi aspett partikolari tal-kaz (u anke, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-ewwel qorti) li kien jincidi b'mod partikolari fuq il-piena. S'intendi, kif diga` nghad, "sentencing is an art rather than a science" u wiehed ma jistax jippretendi xi precizjoni matematika jew identita` perfetta fit-tqabbil tal- fatti ta' kaz ma' iehor jew tal-piena erogata f'kaz ma' dik erogata f'kaz iehor.

15. Il-ġurisprudenza prevalenti f'dan il-kuntest, tgħallem li meta Qorti tiġi biex teroga piena trid tieħu kont taċ-ċirkostanzi kollha li jsawru l-każ, jiġifieri dawk tal-vitmi, l-interessi tal-komunita kollha kemm hi, kif ukoll dawk tal-ħati. F'dan is-sens, kemm il-ġurisprudenza lokali kif ukoll dik Ingliża tistabbilixxi li fl-eżerċiżżju ta' reviżjoni imħolli lilha, il-Qorti tal-Appell Kriminali trid tistħarreġ appell fuq il-piena inflitta kemm billi tqis iċ-ċirkostanzi kollha prevalenti li l-Qorti tal-Ewwel Istanza setgħet kienet f'qagħda li tara, kif ukoll, skont kif imsemmi fis-sentenza ***Butler*** tqis *anke, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-ewwel qorti.*

Ikkunsidrat : -

16. F'dan il-każ, il-Prosekuzzjoni addebitat lill-appellanti b'disa' episodji ta' serq li jvarjaw minn tentattiv, għal serq sempliċi għal serq kwalifikat bil-valur kif ukoll episodju ta' użu ta' kodiċi ta' aċċess mhux leġittimu għal informazzjoni jew użu tagħha, li ġew imwetqin a detriment ta' persuni varji. Il-Prosekuzzjoni għażlet li tixli lill-appellant b'dawn is-sensiela ta' reati bħala reat kontinwat fit-termini tal-artikolu 18 tal-Kodiċi Kriminali, li jgħid :

> Meta d-diversi atti magħmulin mill-ħati, ukoll jekk fi żminijiet differenti, ikunu jiksru l-istess dispożizzjoni tal-liġi, ujkunu ġew magħmula b'riżoluzzjoni waħda, dawn l-atti jitqiesubħala reat wieħed, imsejjaħ reat kontinwat, iżda l-piena tista' tiżdied minn grad sa żewġ gradi.

17. Din il-formula ġuridika ġiet definita b'dan il-mod minn din il-Qorti diversament presjeduta fil-kawża fl-ismijiet ***Il-Pulizija vs Lorenzo Cuschieri*** deċiża nhar it-30 t'Ottubru 2001 :

> Ir-reat kontinwat huwa finzjoni legali krejata essenzjalment ghall-beneficcju ta' l-akkuzat b'piena indeterminata li tigi komminata biss bhala mizura esklussivament diskrezzjonali wara li jigu ppruvati bhala punibbli oltre kull dubju ragonevoli ir-reati individwali komponenti tieghu kif ukoll ippruvata l-ezistenza ta' rizoluzzjoni kriminuza wahda li tinkatena dawk ir-reati ma' xulxin. Fir-reat kontinwat innifsu ma jikkonkorrux dawk l-elementi essenzjali sabiex jista' jinghad li huwa reat b'ezistenza awtonoma. Invece huwa car li r-reat kontinwat, bhala finzjoni legali, huwa biss cirkostanza ta' fatt illi, meta tigi stabbilita, tinduci eccezzjoni ghall-konkorrenza tar-reati u l-kumulu ta' pieni relattivi.
>
> Anki kieku kellu jigi accettat li l-kontinwita' hija cirkostanza aggravanti, u li din ghandha tittiehed in konsiderazzjoni sabiex tigi ffissata l-piena applikabbli ghall-finijiet tal-preskrizzjoni, xorta wahda din il-Qorti ma tistax tasal ghall-konkluzzjoni li dik il-piena hija sostenibbli jekk is-singoli reati jkunu diga' jinsabu preskritti skond it-terminu ordinarju stabbilit ghalihom mill-Kodici. Altrimenti, kull konkluzzjoni differenti twassal ghall-assurdita' legali li jigu maghqudin bil-kontinwita' reati li jkunu individwalment impunibbli ghaliex gia preskritti u fejn in-ness ta' l-istess rizoluzzjoni essenzjali ghar-reat kontinwat, ikun gie, ma' kull skadenza tal-

preskrizzjoni ghar-reat individwali, irrevokabbilment miksur jew eliminat.

L-kontinwita' fir-reati tigi konsidrata bhala mitigazzjoni tal-piena li altrimenti tkun kumulattiva. Ma tistax il-prosekuzzjoni tuza l-element tal-kontinwita' biex dak li altrimenti jkun preskritt takkwistah bhala ma huwiex fuq is-semplici bazi li minhabba l-kontinwita' l-piena applikabbli tista' u mhux necessarjament ghandha tigi awmentata bl-gradi li hemm imsemmi fl-art. 18 tal-Kodici Kriminali.

18. Inoltre, kif ġie deċiż fl-appell fl-ismijiet ***Il-Pulizija vs Salvu Depares***, deċiża mill-Qorti Kriminali nhar is-6 ta' Marzu 1954, fil-każ ta' diversi reati kontra l-patrimonju, għall-finijiet tal-valur għandu jiġi meqjus il-valur ta' dak ir-reat li hu l-akbar fost il-valuri l-oħra.

19. F'dan il-każ, il-piena imposta mill-Qorti tal-Maġistrati kienet dik ta' tmienja u għoxrin xahar priġunerija. Mill-artikoli tal-Liġi ċitati mill-Qorti tal-Maġistrati fis-sentenza tagħha, din il-Qorti tifhem li hija kunsidrat ir-reati imputati f'dan il-każ bħala magħquda flimkien bħal reat wieħed u b'hekk applikat l-artikolu 18 tal-Kodiċi Kriminali. Dan setgħa jġib żieda fil-piena bi grad jew tnejn. Jirriżulta wkoll li l-Qorti tal-Maġistrati sabet lill-appellant ħati tar-reċidivita ai termini tal-artikoli 49, 50 u 289 tal-Kodiċi Kriminali u anke hawnhekk il-Qorti setgħet iżżid il-piena bi grad, b'żewġ gradi jew tliet gradi in kwantu din kienet ser tkun it-tielet kundanna fuq l-imputat appellant. F'dan il-każ jirriżulta li r-reati ta' serq et al kommessi kienu jinvolvu lil ħafna nies; iżda l-ammonti ta' flejjes misruqa kienu jvarjaw.

20. L-addebitu tar-reċidiva ġie ammess mill-imputat appellant u skont ġurisprudenza lokali, Qorti ta' Ġustizzja Kriminali tista' tqis l-ammissjoni ta' l-addebitu tar-reċidiva da parti tal-imputat bħala prova sal-grad rikjest mill-Liġi biex l-istess imputat ikun jista' jiġi ritenut reċidiv mingħajr il-ħtieġa ta' prova ulterjuri.[1] Anke jekk wieħed kellu biss iqis il-fedina penali tal-appellant pero, din turi biċ-ċar li l-appellant għandu diversi kundanni għal reati kontra l-patrimonju u jidher li maż-żmien ftit li xejn tgħallem iżżomm lura milli jikkommetti reati oħra ta' serq. Dan għalhekk jimmilita favur piena ta' priġunerija effettiva kif fil-fatt ingħatat mill-Qorti tal-Maġistrati.

21. Mill-banda l-oħra f'dan il-każ, l-appellant irreġistra ammissjoni bikrija mal-ewwel udjenza tant li l-Qorti tal-Maġistrati irrimarkat dan fis-sentenza tagħha. Jirriżulta wkoll li mill-atti ta' din il-kawża li l-appellant ikkopera mal-Pulizija fis-sens li fil-15 ta' Frar 2019 jirriżulta li d-derubata Cuschieri irrilaxxjat riċevuta fl-ammont ta' EUR 1,850 favur l-Avukat Dr. Lennox Vella b'riferenza għall-ammont misruq mingħandha fil-31 ta' Diċembru 2018; kif ukoll li fit-12 ta' Marzu 2019 l-istess Avukat inħarġitlu riċevuta ta' EUR 375 b'riferenza għall-każijiet tal-appellant.

[1] Ara f'dan is-sens is-sentenza deċiża minn din il-Qorti presjeduta mill-Imħallef Lawrence Quintano fl-ismijiet ***Il-Pulizija vs Joseph Darmanin*** tad-9 ta' Lulju 2012 u s-sentenzi hemmhekk ċitati. Għalkemm anke hawn, din il-Qorti kif komposta, dejjem tisħaq li l-Prosekuzjoni għandha teżebixxi kopja tas-sentenzi li minnhom tkun tista' tiġi verifikata r-reċidivita'. Biss il-ġurisprudenza ma teħtieġx dan *sine qua non*. Hemm sitwazzjonijiet fejn din il-verifika tkun meħtieġa għal-fini ta' meta l-ġudikabbli jkun skonta l-piena jew meta din tkun inħafritlu, minħabba li din il-prova mhux dejjem tirriżulta mill-atti. Biss din il-prova tista' ssir ukoll minn dokumenti jew provi oħra u mhux neċessarjament mill-kopja tas-sentenza.

22. Jibqa' l-fatt li għalkemm l-appellant f'dan il-każ żbalja bl-ikraħ, il-piena komplessiva ta' tmiejna u għoxrin xahar priġunerija f'dan il-każ kienet piena li kienet taqa' fil-parametri tal-piena li l-Qorti tal-Maġistrati setgħet legalment u raġonevolment teroga.

23. Biss din il-Qorti, kif imsemmi fis-sentenza ***Butler*** aktar il-fuq imsemmija, lesta tieħu in konsiderazzjoni wkoll *anke, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-ewwel qorti.* L-irċevuta maħruġa mid-derubata Cuschieri jirriżulta li nħarġet jum wara li kienet ingħatat is-sentenza kontra l-appellant. Il-kumplament tal-flus li ġew miġbura mill-Pulizija mingħand l-Avukat Vella in konnessjoni ma dan il-każ ġew mogħtija lilhom fit-12 ta' Marzu 2019. Din il-Qorti hija konvinta li, kieku l-Qorti tal-Maġistrati kellha quddiemha xenarju fejn il-ħati jkun, almenu irriżarċixxa l-vitma tas-serq tiegħu, hija kienet tkun disposta li teroga piena anqas gravuża.

24. Din kienet it-tielet kundanna tiegħu għal serq fi spazju ta' sitt snin. Il-pluri-reċidivita fis-serq hija waħda speċjali f'dan il-każ u din il-Qorti ma tistax tagħlaq għajnejha għal din ir-realta. Il-Ġustizzja mhix logħba fejn wieħed isarraf *get-out-of-jail-free cards* billi meta jinqabad jipprova jinnegozja piena aktar miti billi juru dispożizzjoni li jħallas lura lill-vitmi u jipprova li mill-mitluf jieħu li jista'. Meta din il-Qorti rat fedina penali bi b'żewġ kundanni għal reati kontra l-partimonju li jsegwu modalitajiet simili mhix konvinta li l-appellant fil-fatt wera' u għandu r-rieda li jiddeżisti milli jiddelinkwi. Għalkemm l-appellant għamel sew li qiegħed jipprova

jirriżarċixxi lill-vitmi, mill-banda l-oħra ma jistax jippretendi li jingħata skont qawwi fil-piena tiegħu meta huwa nqabad u nstab ħati għat-tielet darba għar-reat ta' serq.

25. Biss mistqarr dan, meta din il-Qorti tieħu kont tal-kuntest kollu u taċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ, tqis li għalkemm il-piena erogata mill-Qorti tal-Maġistrati ma kienetx eċċessiva, din tista' tiġi temperata minħabba li almenu l-appellant għamel sforz iħallas lura dak li seraq. Biss dan it-temperament ma jistax ikun wieħed kbir in kwantu, kif intqal aktar il-fuq l-appellant huwa pluri-reċidiv fir-reat ta' serq f'Malta.

Deċide

Li għall-motivi premessi, il-Qorti, qegħda tiddisponi minn dan l-appell billi tilqa' in parte l-appell u filwaqt li :

(a) **tikkonferma** dik il-parti tas-sentenza fejn sabet lill-appellant ħati,

(b) **tħassarha** f'dik il-parti fejn ikkundannat lill-appellant għall-piena ta' tmienja u għoxrin xahar priġunerija

u minflok :-

(c) **tikkundannah** għall-piena ta' **wieħed u għoxrin xahar** priġunerija u tikkonfermaha fil-bqija.

Aaron M. Bugeja
Imħallef